

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
Decizie

Nr.10 din 25.10.2001

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.133-135/36 din 08.11.2001

* * *

Curtea Constituțională în componența:

Victor PUȘCAȘ	- președinte
Mihai COTOROBAI	- judecător
Mircea IUGA	- judecător
Constantin LOZOVANU	- judecător-raportor
Dumitru PULBERE	- judecător
Elena SAFALERU	- judecător

cu participarea Corinei Popa, grefier, deputatului în Parlament Viorel Prisacari, semnatar al sesizării, Alexandru Cobzaru, reprezentantul grupului de 35 de deputați, Ion Creangă reprezentantul permanent al Parlamentului la Curtea Constituțională, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. c) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. c) din Codul jurisdicției constituționale, a examinat în ședință plenară publică sesizările deputaților în Parlament Nicolae Alexei, Mihail Andronic, Mircea Anton, Gheorghe Anton, Nicolae Bondarciuc, Serafima Borgan, Ludmila Borgula, Valerii Burca, Ivan Calin, Valeriu Calmațui, Victor Ciobanu, Alexandru Ciugureanu, Ivan Cîlcic, Iosif Chetraru, Valentin Chilat, Mihail Chițul, Vladimir Cociorvă, Boris Cojuhari, Andrei Conișescu, Valeriu Cosarciuc, Leonid Culiuc, Valentin Dragan, Vladimir Dragomir, Vladimir Eremciuc, Iurie Eriomin, Natalia Gavriiliuc, Iulian Glavan, Eva Gudamac, Lidia Guțu, Boris Hotniciuc, Vasile Iovv, Vladimir Iuzvenco, Alexei Ivanov, Alexandru Jdanov, Nicolai Malachi, Oleg Mantorov, Anton Miron, Raisa Morarenco, Oleg Morii, Vladislav Mostovoi, Vitalie Mrug, Tatiana Necoară, Andrei Neguța, Victoria Novic, Piotr Palamarciuc, Nicolae Pamujac, Riorita Paterău, Mihai Petrache, Ivan Pismac, Marina Podolean, Maria Postoico, Viorel Prisacari, Iurie Roșca, Clavdia Sadcovscaia, Ștefan Secăreanu, Mihail Sidorov, Gheorghe Sima, Victor Stepaniuc, Anatolii Stîngaci, Iurie Stoicov, Ion Șpac, Boris Ștepa, Gheorghii Tabunșcic, Djumber Todua, Efim Zubcu, care solicită avizarea de către Curtea Constituțională a proiectelor de legi cu privire la modificarea și completarea art. 70, art. 71, art. 115, art. 116, art. 122, art. 123 din Constituție, precum și completarea Constituției cu titlul V/1 intitulat "Avocatul poporului" și cu art.140/1.

Fiind abilitată cu dreptul de a se pronunța asupra inițiativelor de revizuire a Constituției, Curtea Constituțională, prin deciziile din 5 septembrie 2001, a acceptat sesizările pentru examinare în fond, le-a conexat într-o singură cauză și a înscris-o în ordinea de zi.

Examinînd sesizările, proiectele de legi prezentate și audiind informația judecătorului-raportor, argumentele expuse de deputatul Viorel Prisacari, Alexandru Cobzaru, reprezentant al grupului de deputați, și de Ion Creangă, reprezentant al Parlamentului,

Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t :

1. La 27 iulie 2001 35 de deputați în Parlamentul Republicii Moldova

au prezentat Curții Constituționale spre avizare proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova, inclusiv a art. 70 și art. 71, după cum urmează:

1) în art. 70:

- din denumirea articolului se exclud cuvintele "și imunități";
- alineatul (3) - se exclude.

2) în art. 71:

- după cuvântul "opiniile" se adaugă cuvântul "politice".

Semnatarii sesizării își argumentează propunerea de modificare și completare a art. 70 și art. 71 din Constituție prin faptul că în actuala lor redacție dispozițiile acestor articole încalcă prevederile art. 16 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială. Propunerile de modificare a acestor dispoziții constituționale urmăresc scopul ridicării imunității parlamentare și specifică categoria opiniilor deputaților exceptate de răspunderea juridică.

2. Prin Avizul nr. 1 din 25 ianuarie 2001* Curtea Constituțională a avizat pozitiv o inițiativă similară de revizuire a Constituției provenind de la un grup de 34 de deputați în Parlamentul de legislatura a XIV-a.

* M.O., 2001, nr. 11-13, art. 4.

Potrivit informației furnizate de Parlament, aceștia, la 16 martie 2001, au prezentat Biroului permanent al Parlamentului proiectul de lege pentru modificarea și completarea art. 70 și art. 71 din Constituție împreună cu Avizul Curții Constituționale nr. 1 din 25 ianuarie 2001 (nr. de înregistrare - 539). Astfel, subiecții abilitați cu dreptul de a iniția revizuirea Constituției și-au realizat dreptul prevăzut de art. 141 alin. (2) din Constituție.

Curtea Constituțională relevă că, în conformitate cu art. 143 alin. (1) din Constituție, Parlamentul este în drept să adopte o lege cu privire la modificarea Constituției după cel puțin 6 luni de la data prezentării inițiativei corespunzătoare.

În context, Curtea menționează că art. 74/2 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului stipulează că dezbaterile de către Parlament a proiectului de lege constituțională începe după expirarea termenului de 6 luni din momentul prezentării proiectului în cauză, împreună cu avizul Curții Constituționale, de către subiecții prevăzuți la art. 141 alin. (1) din Constituție.

Totodată, Curtea Constituțională observă că, potrivit art. 143 alin. (2) din Constituție, propunerea privind revizuirea Constituției se consideră nulă în cazul, dacă, de la prezentarea inițiativei cu privire la modificarea Constituției, Parlamentul nu a adoptat timp de un an legea constituțională corespunzătoare.

Prin urmare, Parlamentul este în drept, în baza Avizului Curții Constituționale nr. 1 din 25 ianuarie 2001, să examineze proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea art. 70 și art. 71 din Constituție în redacția propusă de grupul de deputați în Parlamentul de legislatura a XIV-a.

Curtea relevă că, potrivit art. 42 alin. (1) din Codul jurisdicției constituționale, nu se admite o sesizare repetată în cazul în care în problema abordată există o hotărîre a Curții Constituționale. În această situație sesizarea grupului de 35 de deputați în Parlament în partea ce

ține de modificarea și completarea art. 70 și 71 din Constituție urmează a fi sistată conform art. 60 lit. e) din Codul jurisdicției constituționale.

Pentru considerentele expuse, conducându-se după art. 60 lit. e), art. 61 alin. (1) și art. 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. Sistează procesul privind inițiativa a 35 de deputați în Parlament în partea ce ține de modificarea și completarea art. 70 și art. 71 din Constituție.

2. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Victor PUȘCAȘ

Chișinău, 25 octombrie 2001.
Nr. 10.